

7-8 वर्ष | आठवडा 4

भूगोल - भारत संकल्पना

1. भारत आणि मी

2. भारताबद्दल

3. भारतीय उद्योजक - शब्द शोध

4. भारत आणि राज्य चिन्ह

5. माझा देश

6. भारत - राष्ट्रीय चिन्हे

7. भारत - पैशाची मोजणी

8. भारत - मजदार तथ्ये

9. भारत - ऐतिहासिक व्यक्ती

10. भारत - सण

11. भारत - रवींद्रनाथ टागोर

12. भारत - प्रसिद्ध खेळाडू

13. भारत - लुप्तप्राय प्राणी

14. भारताचा नकाशा आणि राज्यांची नावे

15. भारताचा नकाशा आणि राज्यांची नावे

16. भारताचे राज्य नकाशे

17. भारताचे राज्य नकाशे

18. भारताचे राज्य आणि केंद्रशासित प्रदेशाचे नकाशे

19. जुळवा - स्मारके त्यांच्या ठिकाणांसह

20. शोध आणि रंगवा - भारताचा नकाशा

भारत आणि मी

चला भारताबद्दल जाणून घेऊया

माझ्या देशाचे नाव _____ आहे.

भारताच्या राष्ट्रपतीचे नाव _____ आहे.

भारताच्या प्रधान मंत्रांचे नाव _____
आहे.

भारतामध्ये एकूण _____ राज्य व केंद्रशासित
प्रदेश आहेत.

_____ भारताची राजधानी आहे.

मी _____ राज्यात राहतो/ते.

भारताच्या झेंड्याचे चित्र काढा.

भारताचे राष्ट्र चिन्ह काढा.

भारताचे राष्ट्रीय फुल _____ आहे.

भारताचा राष्ट्रीय प्राणी _____ आहे

भारताचा राष्ट्रीय पक्षी _____ आहे

भारताचे राष्ट्रीय फळ _____ आहे.

भारताचे राष्ट्रीय झाड _____ आहे.

भारताची राष्ट्रीय भाजी _____ आहे.

आम्ही आमचा स्वातंत्र्यदिन _____

ह्या दिवशी साजरा करतो.

आम्ही आमचा प्रजासत्ताक दिन _____

ह्या दिवशी साजरा करतो.

_____ हे भारताचे चलन आहे.

भारताच्या शेजारी _____ हे देश

आहेत.

भारत कुठल्या खंडाचा भाग आहे? _____

भारतीय चलनाचे चित्र काढा

भारता बद्दल माहिती

- भारतातील सर्वात मोठे राज्य कोणते?
- भारतातील सर्वात लहान राज्य कोणते?
- भारतातील मुख्य नद्या कोणत्या?
- भारतातील सर्वात मोठे विमानतळ कोणते?
- भारतातील सर्वात लहान विमानतळ कोणते?
- दिल्ली च्या विमानतळाचे नाव काय?
- भारतातील सर्वात उंच धबधब्याचे नाव सांगा.
- भारताचे मुख्य महासागर कोणते?
- भारताचे मुख्य समुद्र कोणते?
- भारताच्या मुख्य चौपाट्या कोणत्या?
- कोणत्या शहराला इमारतींचे शहर (सिटी ऑफ बिल्डींग्स) असेही म्हटले जाते?
- भारतातील कोणते स्मारक जगातल्या ७ अद्भुत चमत्कारांपैकी एक आहे?
- राष्ट्रगीत "जन गण मन" कुणी लिहिले?
- भारतातील सर्वात उंच स्मारक कोणते?

प्रसिद्ध भारतीय उद्योजक - शब्द शोध

कृपया खालील उद्योजकांच्या नावाचा शोध घ्या. नावे आडवी उभी तिरपी किंवा मागे असू शकतात. ओव्हरलॅप होऊ शकते. आपल्याला जसे शब्द सापडतील तसे रंगवा.

धीरूभाई अंबानी	जेआरडी टाटा	नारायण मूर्ती
शिव नादर	एल.एन. मित्तल	अजीम प्रेमजी
अर्देशिर गोदरेज	मुकेश जगतीनी	दिलीप शांघवी

J	E	R	D	O	G	R	I	H	S	E	D	R	A	I
Y	H	T	R	U	M	A	N	A	Y	A	R	A	N	P
S	M	U	K	E	S	H	J	A	G	T	I	A	N	I
R	N	D	I	L	I	P	S	H	A	N	B	V	I	D
K	J	T	R	E	L	A	T	T	I	M	N	L	A	L
A	V	D	I	L	I	P	S	H	A	N	G	V	I	L
S	D	F	G	L	H	I	J	I	Z	L	K	H	L	M
R	M	P	I	L	I	D	A	S	I	A	Z	I	M	N
I	O	P	U	R	E	H	A	E	M	P	J	R	P	D
T	N	M	A	S	B	R	T	O	P	U	I	E	M	I
N	I	U	D	U	S	M	B	J	R	D	T	A	T	A
M	A	N	R	U	I	O	L	P	E	C	R	T	I	L
S	H	I	V	N	A	D	A	R	M	D	J	H	J	I
S	H	I	M	E	R	P	D	R	J	A	I	N	A	P
D	I	L	I	P	S	H	A	N	I	R	V	G	H	S

भारत, राज्य व केंद्रशासित प्रदेशांचे प्रतीक

खालील चित्रे कापून तुम्ही त्यांना बाकी क्रियापत्रकांमध्ये वापरू शकता.

 सत्यमेव जयते	 आंध्र प्रदेश	 अरुणाचल प्रदेश	 GOVERNMENT OF ASSAM
भारताचे प्रतीक	आंध्र प्रदेश चे प्रतीक	अरुणाचल प्रदेश चे प्रतीक	आसाम चे प्रतीक
 सत्यमेव जयते	 छत्तीसगढ	 गोव्याचे प्रतीक	 GOVERNMENT OF GUJARAT
बिहार चे प्रतीक	छत्तीसगढ चे प्रतीक	गोव्याचे प्रतीक	गुजरात चे प्रतीक
 सत्यमेव जयते	 हिमाचल प्रदेश	 झारखंड	
हरियाणा चे प्रतीक	हिमाचल प्रदेश चे प्रतीक	झारखंड चे प्रतीक	कर्नाटक चे प्रतीक
 सत्यमेव जयते	 मध्य प्रदेश	 महाराष्ट्र	 मणिपूर
केरळ चे प्रतीक	मध्य प्रदेश चे प्रतीक	महाराष्ट्र चे प्रतीक	मणिपूर चे प्रतीक
 Government of Meghalaya सत्यमेव जयते Shikharaj	 Government of Mizoram	 नागालँड	 उडीसा
शिलाँग चे प्रतीक	मिझोराम चे प्रतीक	नागालँड चे प्रतीक	उडीसा चे प्रतीक
 GOVERNMENT OF PUNJAB	 सत्यमेव जयते राजस्थान सरकार Government of Rajasthan	 सिक्कीम	 TAMIL NADU GOVERNMENT
पंजाब चे प्रतीक	राजस्थान चे प्रतीक	सिक्कीम चे प्रतीक	तामिळनाडू चे प्रतीक
 GOVERNMENT OF TELANGANA	 सत्यमेव जयते त्रिपुरा सरकार Government of Tripura	 उत्तर प्रदेश	 उत्तराखण्ड राज्य
तेलंगणा चे प्रतीक	त्रिपुरा चे प्रतीक	उत्तर प्रदेश चे प्रतीक	उत्तराखंड चे प्रतीक
 सत्यमेव जयते	 सत्यमेव जयते Government of the National Capital Territory of Delhi	 सत्यमेव जयते Government of Jammu and Kashmir	 CHANDIGARH GOVERNMENT
पश्चिम बंगाल चे प्रतीक	दिल्ली चे प्रतीक	जम्मू व काश्मीर चे प्रतीक	चंदिगढ चे प्रतीक

माझा देश

वाक्य बरोबर असल्यास हिरवा स्केच पेन व वाक्य चूक असल्यास लाल स्केच पेनसह बॉक्सची छाया दाखवा.

1. दीपावली म्हणजे 'दिव्याची रास'.
2. आंध्र प्रदेशात कापणीच्या सणाला पोंगल म्हणतात.
3. महात्मा गांधी यांना राष्ट्राचा भाऊ मानले जाते.
4. पारसी समाजातर्फे नवरोज साजरा केला जातो.
5. सुवर्ण मंदिर अंबाला येथे आहे.
6. ख्रिसमस साजरा करण्यासाठी मुले सांताक्लॉज म्हणून वेषभूषा करतात.
7. भारतीय प्रजासत्ताक दिन उत्सव नवी दिल्लीतील राजपथ येथे आयोजित केला जातो.
8. भारतीय स्वातंत्र्य दिन 26 जानेवारी रोजी साजरा केला जातो.
9. लोक पोंगल साजरे करण्यासाठी घरे सजवण्यासाठी कोलम काढतात.
10. मुह्ररम हा मुस्लिम धर्मातील लोक साजरा करतात.
11. भारताचा स्वातंत्र्य दिन लाल किल्ला, नवी दिल्ली येथे साजरा केला जातो.

भारत: मजेदार तथ्ये

आपल्या देशाबद्दल, भारताविषयी काही तथ्ये खाली दिली आहेत. खाली दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा आणि वाक्य पूर्ण करण्यासाठी रिकाम्या जागा भरा.

ताज महाल	दुसरा	द्वीपकल्प	संस्कृत
राजधानी	सहा	गंगा	सातवा

1. भारतातील सर्वात लांब नदी _____ नदी आहे.
2. भारत हा जगातील _____ क्रमांकाचा सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश आहे
3. भारताची _____ ही नवी दिल्ली आहे.
4. जगातील दोन मुख्य अभिजात भाषा, तामिळ आणि _____, भारतात जन्माला आल्या.
5. भारत हा जगातील _____ क्रमांकाचा सगळ्यात मोठा देश आहे
6. जगातील सात आश्चर्यांपैकी एक _____ भारतातील आग्रा येथे आहे.
7. पारंपारिकपणे, भारतात _____ ऋतू आहेत.
8. भारत हा एक _____ आहे, म्हणजे तो तीन बाजूंनी पाण्याने वेढलेला आहे.

भारत: पारंपारिक पोशाख

भारतातील स्त्री-पुरुष परंपरा, इतिहास आणि स्थानानुसार कपडे घालतात. पुरुषांच्या पारंपारिक कपड्यांमध्ये धोती कुर्ता, शेरवानी, नेहरू जॅकेट आणि कुर्ता पायजमा यांचा समावेश होतो. महिलांसाठी जातीय पोशाखांमध्ये साडी, सलवार कमीज, लेहेंगा इत्यादींचा समावेश आहे. जर तुम्हाला एखाद्या पार्टीसाठी पारंपारिक भारतीय पोशाख घालावे लागले तर ते काय असेल? खाली दिलेल्या चौकटीत ते काढा.

भारत: प्रसिद्ध खेळाडू

काही प्रसिद्ध भारतीय खेळाडूंची छायाचित्रे खाली दिली आहेत. खाली दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा आणि ते खेळत असलेल्या खेळांची नावे त्यांच्या चित्राखाली लिहा.

सानिया मिर्झा -

सचिन तेंडुलकर -

मेरी कोम -

पि वि सिंधू -

नारायण कार्तिकेयन -

सुनील छेत्री -

बॅडमिंटन

क्रिकेट

टेनिस

फुटबॉल

F1 रेसिंग

बॉक्सिंग

भारत: पैसे मोजा

खाली दिलेल्या चलनी नोटा अशा प्रकारे एकत्र करा म्हणजे एकूण ₹1000 होईल. दोन संयोजन उदाहरणे म्हणून दाखविले आहेत. तुम्हाला आवडेल तितक्या वेळा तुम्ही नोट वापरू शकता. तुम्हाला प्रत्येक संयोजनामध्ये सर्व नोट्स वापरण्याची गरज नाही.

1.	1	₹500	1	₹200	2	₹100	2	₹50
2.	0	₹500	0	₹200	5	₹100	10	₹50
3.	____	₹500	____	₹200	____	₹100	____	₹50
4.	____	₹500	____	₹200	____	₹100	____	₹50
5.	____	₹500	____	₹200	____	₹100	____	₹50
6.	____	₹500	____	₹200	____	₹100	____	₹50

भारत: ऐतिहासिक व्यक्ती

भारतातील या महत्वाच्या ऐतिहासिक व्यक्तींची चित्रे त्यांच्या नावांशी जुळवा.

मीराबाई

राणी लक्ष्मीबाई

राजा अशोक

अकबर एक महान

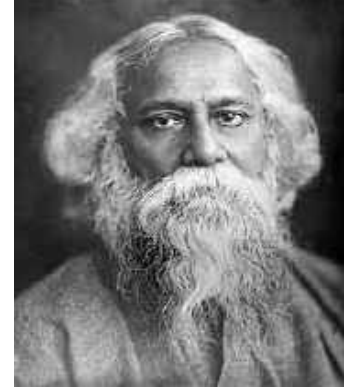
छत्रपती शिवाजी
महाराज

भारत: रवींद्रनाथ टागोर

खाली दिलेला छोटा उतारा वाचा आणि प्रश्नांच्या योग्य उत्तरांना वर्तुळ करा.

रवींद्रनाथ टागोर यांचा जन्म ७ मे १८६१ रोजी झाला. ते कवी, तत्त्वज्ञ आणि कलाकार होते. त्यांनी अनेक कथा, कादंबऱ्या, कविता, नाटके लिहिली. ते खूप चांगले संगीतकारही होते. टागोरांनी त्यांची पहिली कविता आठ वर्षांची असताना लिहिली. त्यांनी जन गण मन हे भारताचे राष्ट्रगीतही लिहिले. १९१३ मध्ये, गीतांजली या त्यांच्या कविता संग्रहासाठी साहित्यातील नोबेल पारितोषिक जिंकणारे ते पहिले आशियाई बनले.

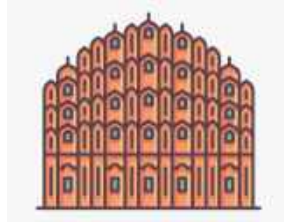
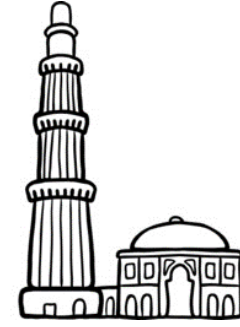
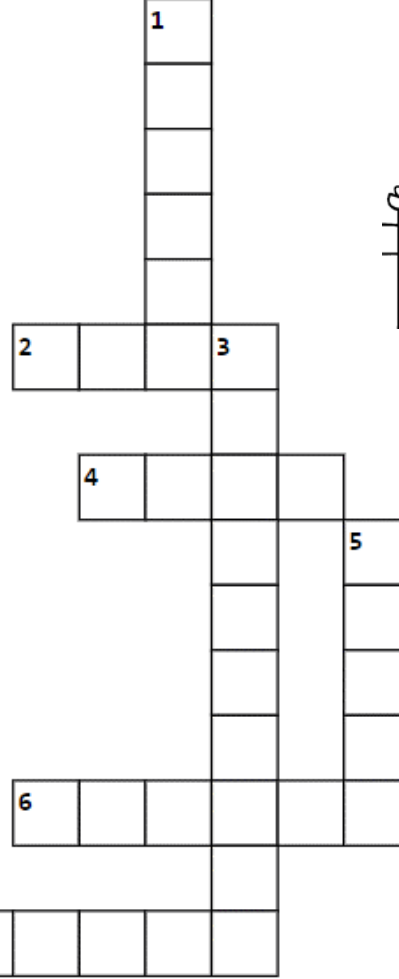
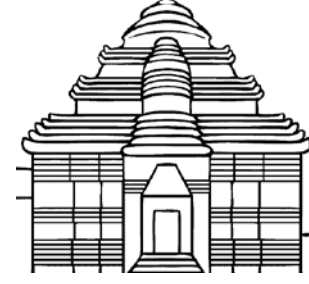
1. रवींद्रनाथ टागोर यांचा जन्म कोणत्या वर्षी झाला?
 - a) 7th May 1845
 - b) 4th June 1861
 - c) 7th May 1861
2. त्यांना नोबेल पारितोषिक कधी मिळाले?
 - a) 1905
 - b) 1913
 - c) 1925
3. कोणत्या पुस्तकासाठी त्यांना नोबेल पारितोषिक मिळाले?
 - a) गीतांजली
 - b) गोरा
 - c) चोखेर बाली

भारत: स्मारक शब्दकोडे

खाली दिलेल्या संकेत आणि सूचनांच्या मदतीने शब्दकोडे सोडवा.

औरंगाबाद	आग्रा	हैद्राबाद	
मुंबई	पुरी	दिल्ली	जयपुर

आडवे :

2. ताजमहाल कुठे आहे?
4. कोणकित्ते लेणी कोठे आहेत?
7. चारमिनार कुठे आहे?

उभे :

1. हवा महाल कुठे आहे?
3. अजिंठा आणि वेरूळ लेणी कोठे आहेत?
5. कुतुबमिनार कुठे आहे?

यूएसए: राष्ट्रीय चिन्हे

योग्य डब्यामध्ये चिन्हे कापून चिपकवा.

स्टॅच्यू ऑफ लिबर्टी

व्हाईट हाऊस

लिबर्टी बेल

लिनकन मेमोरियल

वॉशिंग्टन स्मारक

कॅपिटल बिल्डिंग

यूएसए ध्वज

माउंट रशमोर

गेटवे आर्क

भारताचा नकाशा व राज्यांची नावे

राज्यांची व केंद्रशासीत प्रदेशांची नावे त्यांच्या राजधानी सोबत लिहा. प्रत्येक राज्याच्या एका प्रसिद्ध स्मारकाचे चित्र काढा.

INDIA MAP & STATE NAMES

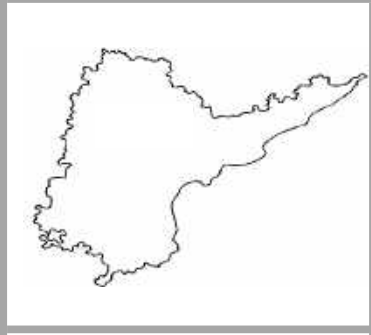

- AP : Arunachal Pradesh
- Cha : Chandigarh
- Chh : Chhattisgarh
- DD : Daman and Diu
- DN : Dadra and Nagar Haveli
- Ker : Kerala
- Man : Manipur
- Miz : Mizoram
- Nag : Nagaland
- Pon : Pondicherry
- Sik : Sikkim
- Tri : Tripura

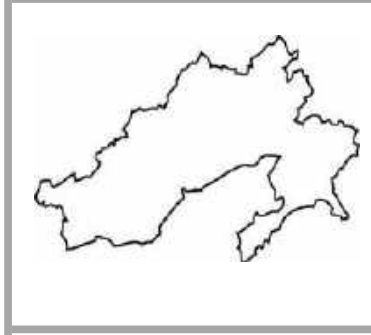

भारतातील राज्यांचे नकाशे

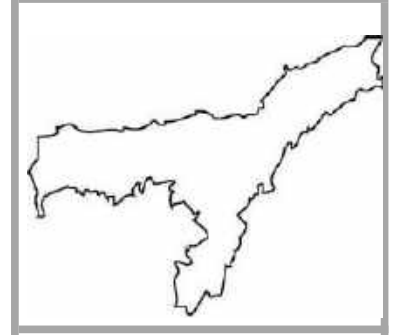
खालील चित्रे कापून तुम्ही त्यांना बाकी क्रियापत्रांमध्ये वापरू शकता.

आंध्र प्रदेश

अरुणाचल प्रदेश

आसाम

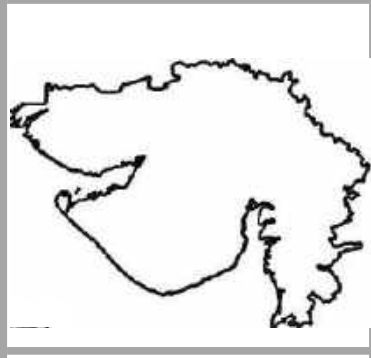
बिहार

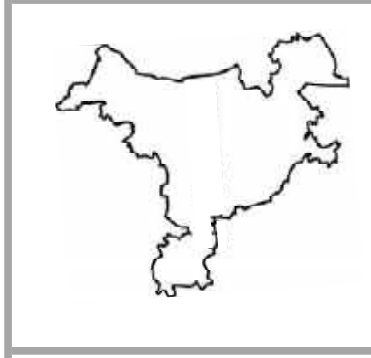
छत्तीसगढ

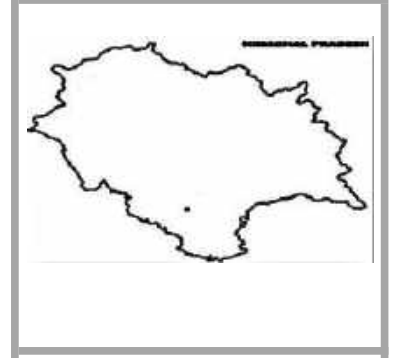
गोवा

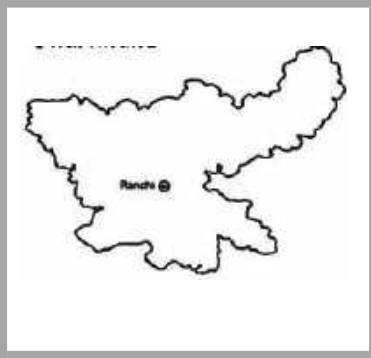
गुजरात

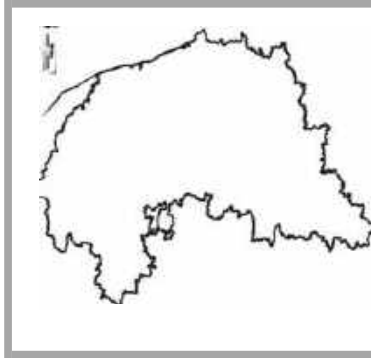
हरियाणा

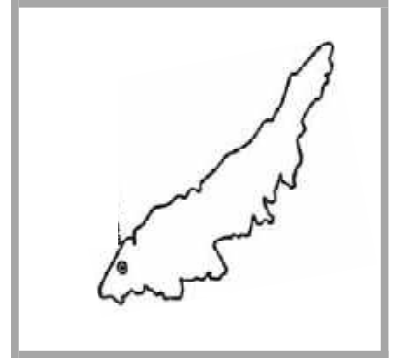
हिमाचल प्रदेश

झारखंड

कर्नाटक

केरळ

भारतातील राज्यांचे नकाशे

खालील चित्रे कापून तुम्ही त्यांना बाकी क्रियापत्रकांमध्ये वापरू शकता.

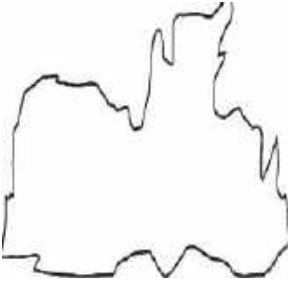
मध्य प्रदेश

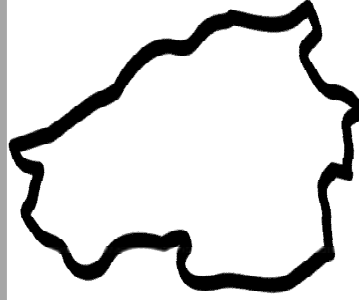
महाराष्ट्र

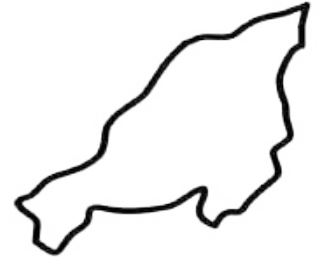
मणिपूर

मेघालय

मिझोराम

नागालँड

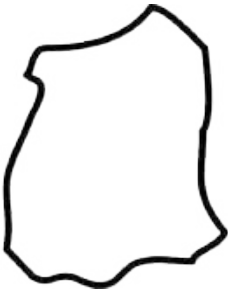
उडीसा

पंजाब

राजस्थान

सिक्कीम

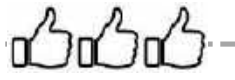

तामिळनाडू

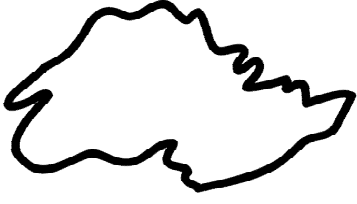

तेलंगणा

भारतातील राज्यांचे, केंद्रशासित प्रदेशांचे नकाशे

खालील चित्रे कापून तुम्ही त्यांना बाकी क्रियापत्रांमध्ये वापरू शकता.

त्रिपुरा

उत्तर प्रदेश

उत्तराखंड

पश्चिम बंगाल

लडाख

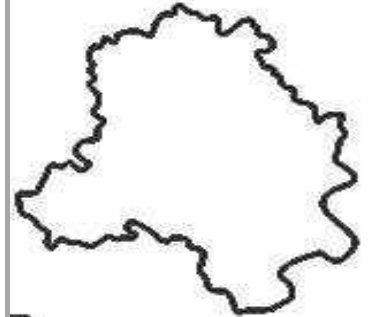
अंदमान व निकोबार बेट

चंदिगढ

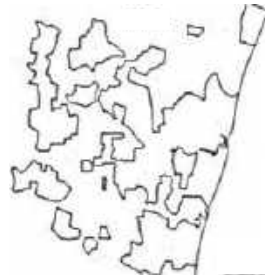
दादरा व नगर हवेली आणि
दिऊ दमण

दिल्ली

जम्मू आणि काश्मीर

पुदुचेरी

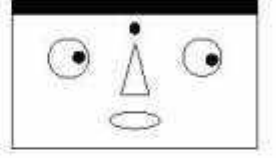
लक्षद्वीप

खालील जुळवा

आपल्या मित्र सॅम आणि सॅलीला स्मारकांबद्दल जाणून घेण्यास मदत करा स्मारकांची छायाचित्रे जुळवून आपल्या देशाचे रेखाटलेल्या रेषांनी ते वसलेले शहर.

मादुरी

दिल्ली

हैदरबाद

मुंबई

अमृतसर

सांची

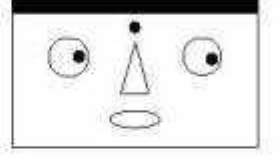

शोध आणि रंग द्या

आपले मित्र सॅम आणि सॅली आपल्याला कसे शोधायचे ते दर्शवा नकाशा. आपण ज्या राज्यात रहाता त्या राज्यात रंग द्या.

टीप: इंटरनेटवरील भारतातील नकाशा एक्सप्लोर करा